

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. №...../.....2021 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД

от

дирекция „Природен газ“ и
дирекция „Правна“

Относно: *Заявление от „ЗИВ“ ЕООД за утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване на клиенти към газоразпределителната мрежа на територията на община Балчик, за регулаторен период 2021 – 2025 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-12-00-177 от 02.04.2021 г. от „ЗИВ“ ЕООД, с искане за утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа (ГРМ), цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване на клиенти към ГРМ на територията на община Балчик, за регулаторен период 2021 – 2025 г.

Със Заповед № 3-Е-75 от 12.04.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на заявлението, при съобразяване на данните от заявление на „ЗИВ“ ЕООД за одобряване на бизнес план на дружеството за периода 2021 – 2025 г.

След извършена проверка на заявлението и приложенията към него по реда на чл. 28, ал. 2 от Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (НРЦПГ) са установени нередовности. В тази връзка, с писмо с изх. № 12-00-177 от 16.04.2021 г. е изискано „ЗИВ“ ЕООД да представи следните данни и документи: заявление за утвърждаване на цени за пренос на природен газ по ГРМ, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване към ГРМ на дружеството, в което са посочени регулаторния период и територията, за които ще се прилагат цените; подробна обосновка за начина на формиране на различните групи разходи по икономически елементи, предвидени поотделно за дейностите „разпределение с природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“, както и копие на договор за комплексно сервизно обслужване, поддръжка и ремонт на газопроводите и съоръженията. С писмо с вх. № 12-00-177 от 27.04.2021 г. дружеството е предоставило заявление с вх. № 12-00-177 от 27.04.2021 г. за утвърждаване на цени за пренос на природен газ през ГРМ, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване на клиенти към ГРМ на територията на община Балчик, за регулаторен период 2021 – 2025 г., както и изисканите данни и документи. С писмо с вх. № Е-12-00-177 от 02.06.2021 г. „ЗИВ“ ЕООД е предоставило допълнителен документ. Във връзка с допуснатата техническа грешка в разпределението на разходите между дейностите „разпределение с природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“, „ЗИВ“

ЕООД е предоставило заявление с вх. № Е-12-00-177 от 18.06.2021 г. за утвърждаване на цени за пренос на природен газ по ГРМ, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване към ГРМ на дружеството.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, се установи следното:

Съгласно чл. 30, ал. 1, т. 8, т. 11 и т. 12 от Закона за енергетиката (ЗЕ), цените, по които крайните снабдителите продават природен газ на клиенти, присъединени към съответните газоразпределителни мрежи, цените за присъединяване към мрежите и цените за достъп и пренос на природен газ през ГРМ, подлежат на регулиране от Комисията.

„ЗИВ“ ЕООД е подало заявление с вх. № Е-ЗЛР-ЛР-21 от 02.04.2021 г. за издаване на лицензия за дейността „разпределение на природен газ“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-24 от 02.04.2021 г. за издаване на лицензия за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“. На основание чл. 15, ал. 1 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, когато заявителът иска издаване на лицензия, при която се сключват сделки при регулирани цени, към заявлението за издаване на лицензия се представя и заявление за утвърждаване на цените.

„ЗИВ“ ЕООД е представило информация по смисъла на чл. 36а от ЗЕ и чл. 33 от НРЦПГ за оповестяване на предложението си за утвърждаване на цени в средствата за масово осведомяване, като е приложило копие на съобщението, публикувано на 15.02.2021 г.

Заявителят е декларирал, че след получаване на лицензия за дейността „разпределение на природен газ“ и лицензия за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ ще купува природен газ от обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от НРЦПГ, енергийните предприятия могат да предлагат за утвърждаване от КЕВР различни тарифни структури по групи клиенти, отразяващи разпределените необходими годишни приходи за предоставяне на услугата за всяка група въз основа на представено проучване за стойността на услугата. Групите клиенти се утвърждават от Комисията по предложение на енергийните предприятия в зависимост от сходни характеристики на потребление и/или по друг признак (чл. 14, ал. 2 от НРЦПГ).

В зависимост от това, за какви цели клиентите ползват природен газ, дружеството е диференцирало следните основни групи: стопански клиенти с равномерно потребление; стопански клиенти с неравномерно потребление и битови клиенти.

Предлаганата тарифната структура на клиентите на дружеството за регулаторен период 2021 – 2025 г. е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 14, ал. 1 и ал. 2 от НРЦПГ и е съобразена с характеристиките на потребление на съществуващите и бъдещи клиенти на природен газ на територията на община Балчик.

1. Регулаторен период

„ЗИВ“ ЕООД предлага регулаторният период на цените да бъде с продължителност 5 години (от 2021 до 2025 г.), което е в съответствие с разпоредбата на чл. 3, ал. 2, т. 2 от НРЦПГ, съгласно която при регулиране по метода „горна граница на цени“, регулаторният период е с продължителност от 2 до 5 години.

Предложеният регулаторен период с продължителност от 5 години ще даде възможност на дружеството да изпълни заложените параметри в инвестиционната и производствената програма в представения за одобрение бизнес план за периода 2021 – 2025 г.

2. Необходими приходи

Съгласно чл. 9 от НРЦПГ, необходимите годишни приходи за съответната дейност по лицензията включват икономически обосноваваните разходи и възвръщаемост на капитала. Необходимите годишни приходи за дейността „разпределение на природен газ“ и за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ са прогнозирани по години за регулаторния период. Необходимите приходи, разпределени по години, групи клиенти и дейности, са представени в Таблици № 1 и 2:

*Дейност „разпределение на природен газ“ (хил. лв.)**Таблица № 1*

Клиенти	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Стопански клиенти с равномерно потребление	155	157	149	201	214
Стопански клиенти с неравномерно потребление	23	23	32	50	54
Битови	4	4	8	6	6
Общо:	181	183	190	256	274

*Дейност „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ (хил. лв.)**Таблица № 2*

Клиенти	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Стопански клиенти с равномерно потребление	50	50	48	49	49
Стопански клиенти с неравномерно потребление	8	8	10	11	11
Битови	1	1	2	1	1
Общо	60	60	60	62	61

2.1. Разходи

Структурата и обемът на разходите по години са формирани от дружеството в съответствие с чл. 10 от НРЦПГ. Съгласно цитираната разпоредба, видовете разходи, пряко свързани със съответната лицензионна дейност, които се включват при образуването на цените, се делят на две основни групи: условно-постоянни разходи (УПР) и променливи разходи, според връзката им с количествата природен газ и/или осигуряването на услугата. Общите разходи за периода, разпределени по дейности и по години, са представени в Таблица № 3:

*Общо разходи по дейности (хил. лв.)**Таблица № 3*

Наименование	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо	%
Общо разходи по дейности, в т.ч.:	201	203	208	238	258	1109	100%
„разпределение на природен газ“	144	146	151	181	201	822	74%
„снабдяване с природен газ от краен снабдител“	58	58	58	58	58	287	26%

Според представената обосновка разходите за дейностите са формирани при цени към момента на изготвянето на предложението за утвърждаване на цени. Основните фактори, даващи отражение върху прогнозните стойности на разходите, са: отчетна и балансова стойност на ГРМ; брой клиенти по групи; брой персонал, необходим за управление и експлоатация на ГРМ и за обслужване на клиентите; продажби на природен газ по групи клиенти.

Годишните разходи са групирани по икономически елементи, като във всяка група са изброени детайлно всички конкретни видове разходи. УПР, които не зависят от количествата природен газ, са прогнозирани по години без отчитане на инфлация за периода. В разходите за текущ и аварийен ремонт са посочени само разходите за ремонт, които не водят до увеличаване на стойността на активите. Стойността на променливите разходи е функция на прогнозираните количества природен газ и съответните разходни норми. За нуждите на ценообразуването разходите са посочени поотделно за видовете лицензионни дейности и съответните им прогнозни стойности на годишна база.

В съответствие с чл. 10, ал. 1, изречение второ от НРЦПГ, „ЗИВ“ ЕООД е представило различните групи разходи по дейности и по икономически елементи, ведно с обосновки за начина на формирането им.

2.1.1. Разходи за дейността „разпределение на природен газ“

Тези разходи представляват 74% от общия обем разходи и се увеличават от 144 хил. лв. през 2021 г. на 201 хил. лв. през 2025 г.

Условно-постоянните разходи представляват 97% от разходите, предвидени от дружеството за дейността „разпределение на природен газ“, като се увеличават от 140 хил. лв. през 2021 г. на 194 хил. лв. през 2025 г. Те са разделени, както следва:

Разходите за материали представляват 7,5% от УПР за дейността и нарастват от 11 хил. лв. през 2021 г. на 14 хил. лв. през 2025 г. Те включват:

- *разходи за гориво за автотранспорт*, представляват 73% от разходите за материали, прогнозиран на база среден разход на километър изградена ГРМ и стойността на горивата към момента на изготвяне на предложението – 128 лв./км;

- *разходи за работно облекло*, прогнозиран на база брой персонал, за покупка на лятно и зимно облекло, при 300 лв. на човек годишно;

- *разходи за канцеларски материали*, прогнозиран на база персонал в размер средно по 200 лв. на човек годишно;

- *разходи за материали за текущо поддържане*, представляват разходи, свързани с закупуване на резервни части и материали, необходими за ремонти по ГРМ. Прогнозиран като около 0,1% от стойността на изградените линейни участъци и 0,5% от стойността на съоръженията.

Разходите за външни услуги представляват 14,1% от УПР и нарастват от 20 хил. лв. през 2021 г. на 25 хил. лв. през 2025 г., като включват:

- *разходи за застраховки*, прогнозиран като процент от стойността на дълготрайните материални активи – 0,06%, като включват имуществена застраховка „Индустриален пожар”, „Кражба чрез взлом”, „Гражданска застраховка юридически лица“;

- *разходи за данъци и такси*, прогнозиран на база нормативна уредба, в т.ч. лицензионни такси, в съответствие с Тарифа за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по закона за енергетиката;

- *пощенски разходи, разходи за телефони и абонаменти*, прогнозиран в размер на 1000 лв. годишно през регулаторния период;

- *разходи за абонаментно поддържане*, включват разходите за сервизно обслужване на линейните газопроводи, съоръженията и разходите за поддържане на аварийна готовност. Прогнозиран, в зависимост от дължината на обслужваната мрежа при разход за километър в размер на 50 лв. и поддръжка на брой съоръжение – 25 лв.;

- *разходи за въоръжена и противопожарна охрана*, включват разходи по договор със СОТ и ППО, в размер от 4 хил. лв. годишно, който остава непроменен през годините на регулаторния период;

- *разходи за проверка на уреди*, определени в размер на 81 лв. годишно за всяко едно въведено в експлоатация съоръжение, обслужващо стопански клиенти и по 9 лв. годишно за всяко едно въведено в експлоатация битово съоръжение при съответната периодичност на проверките;

- *съдебни разходи*, определени като постоянна годишна сума и включват само държавните такси, свързани с образуване на дела за събиране на вземания – 2 хил. лв. годишно;

- *експертни и одиторски разходи*, прогнозиран в размер на 0,3% от стойността на приходите;

- *разходи за вода, отопление и осветление*, планиран в размер на 2 хил. лв. за всяка година от регулаторния период на цените;

- *други разходи*, планиран в размер от 2 хил. лв. за всяка от разглежданите години.

Разходите за амортизации представляват 33,7% от УПР, като се увеличават от 38 хил. лв. през 2021 г. на 84 хил. лв. през 2025 г. Начислените разходи за амортизации на дълготрайните активи в експлоатация са определени по линеен метод, съгласно чл. 12 от НРЦПГ. Дружеството е приложило подробен амортизационен план на всички активи по видове и по години, както и начина на формиране на амортизационните суми за всеки период, общата начислена амортизация за всяка година и балансовата стойност на активите към края на годината.

Разходи за заплати и възнаграждения, с относителен дял 33,9% от УПР и включват разходите за заплати на административно-управленския персонал и персонала по експлоатация и поддръжка на мрежата. Прогнозиран въз основа на средна работна заплата на човек и броя на персонала. Предвиденият от заявителя зает персонал в дейност „разпределение на природен газ“ е трима души.

Разходи за социални осигуровки и надбавки, представляват 10% от УПР, като размерът им от около 15 хил. лв. годишно остава непроменен през разглеждания период. Включват съответните начислени суми за социални и здравни осигуровки, социални надбавки и други обезщетения, полагащи се на работниците и служителите по Кодекса на труда (КТ) за извънреден и допълнителен труд, както и за работа при вредни за здравето условия. Сумата е обвързана с прогнозираните разходи за заплати и дължимия процент осигуровки.

Други разходи, представляват 0,38% от УПР, в размер 600 лв. за всяка от годините през регулаторния период и включват само разходи за охрана на труда.

Променливите разходи, пряко зависещи от пренесените и доставени количества природен газ, представляват 3% от общите разходи за дейността „разпределение на природен газ“, като се увеличават от 3,4 хил. лв. през 2021 г. на 6,6 хил. лв. през 2025 г. Тези разходи включват:

- *разходи за одорант*, планирани в съответствие с разходна норма от 2,4 mg/MWh, прогнозираните количества за реализация и цената на одоранта;

- *материали за текущо поддържане*, прогнозирани като среден разход за едно табло от 15 лв. годишно.

2.1.2. Разходи за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“

Тези разходи представляват 26% от общия обем разходи и включват само условно-постоянни разходи. Разходите за дейността остават непроменени в размер на 58 хил. лв. годишно през регулаторния период. Условно-постоянните разходи представляват 100% от общия обем разходи, предвидени от дружеството за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ и са разпределени по икономически елементи, както следва:

Разходи за материали, с относителен дял от 3,5%, прогнозирани с непроменен размер от 2 хил. лв. годишно през разглеждания период, като включват:

- *разходи за горива за автотранспорт*, планирани в размер на 1000 лв. годишно през регулаторния период;

- *разходи за работно облекло*, прогнозирани в зависимост от броя персонал, средно по 600 лв. на годишна база или 300 лв. годишно на зает служител. В дейност „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ е предвиден нает персонал от двама души;

- *разходи за канцеларски материали*, планирани в размер на 400 лв. годишно.

Разходите за външни услуги представляват 8,7% от разходите за дейността, прогнозираният им размер от 5 хил. лв. годишно не се променя през петгодишния период, като включват:

- *разходи за застраховки* – застраховки „Гражданска отговорност“ и „Каско“ за наличните автомобили, планирани в размер на 1000 лв. годишно през разглеждания период;

- *пощенски разходи и разходи за телефони*, прогнозирани в размер на 1000 лв. годишно;

- *съдебни разходи*, определени като постоянна годишна сума и включват само държавните такси, свързани с образуване на дела за събиране на вземания – около 1000 лв. годишно;

- *експертни и одиторски разходи*, прогнозирани в размер на 2 хил. лв. на година от регулаторния период.

Разходи за амортизации, представляват 3,5% от разходите, предвидени за дейността, като остават непроменени в размер на 2 хил. лв. годишно през разглеждания период и включват амортизация само на дълготрайни нематериални активи – програмни продукти.

Разходи за заплати и възнаграждения, с относителен дял 62,6% от разходите за дейността, като размерът им от 36 хил. лв. годишно не се променя през регулаторния период. Прогнозирани въз основа на средна работна заплата и броя на персонала.

Разходи за социални осигуровки и надбавки, представляват 17,5% от разходите за дейността, като размерът им от около 10 хил. лв. годишно остава непроменен. Представляват съответните начислени суми за социални и здравни осигуровки, социални надбавки и други обезщетения, полагащи се на работниците и служителите по КТ за извънреден и

допълнителен труд, както и за работа при вредни за здравето условия. Сумата е обвързана с прогнозираните разходи за заплати и дължимия процент осигуровки.

Други разходи, в размер на 2,4 хил. лв. годишно през регулаторния период, представляващи 4,2% от разходите за дейността, като включват:

- *разходи за охрана на труда*, прогнозирани като функция от броя на персонала, зает в съответната дейност по 200 лв./служител/година;

- *разходи за командировки*, прогнозирани по 1000 лв./служител/година.

Дружеството не планира променливи разходи, пряко зависещи от пренесените и доставени количества природен газ, за дейността „снабдяване с природен газ“ през регулаторния период 2021 – 2025 г.

От извършения по-горе анализ на прогнозния размер на разходите по години и по икономически елементи, както и въз основа на представените от дружеството обосновки и доказателства за разходите е видно, че те са свързани с изпълнението на лицензионните дейности и може да бъде направен извод, че са икономически обосновани.

2.2. Регулаторна база на активите

Съгласно чл. 12 от НРЦПГ, утвърдената от Комисията регулаторна база на активите, придобити възмездно от енергийното предприятие и пряко свързани с лицензионната дейност, е признатата стойност на активите, върху която енергийното предприятие получава възвръщаемост от вложения капитал. Прогнозните стойности на регулаторната база на активите, възвръщаемостта и разходите за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ по години за регулаторния период са представени, съответно в Таблицы № 4 и 5:

Дейност „разпределение на природен газ“ (хил. лв.)

Таблица № 4

№	Позиция	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
1.	Балансова стойност на ДМА	883	903	951	1844	1798
2.	Балансова стойност на ДНА	0	0	0	0	0
3.	Балансова стойност на ДМА, придобити за сметка на финансираня	0	0	9	19	14
4.	Необходим оборотен капитал	13	13	13	15	15
5.	Регулаторна база на активите	896	917	955	1840	1799
6.	Норма на възвръщаемост, преди данъчно облагане	4,10%	4,10%	4,10%	4,10%	4,10%
7.	Възвръщаемост	37	38	39	75	74
8.	Разходи, в т.ч.:	144	146	151	181	201
8.1.	УПР	140	142	146	174	194
8.2.	Променливи разходи	3	4	4	7	7

Дейност „снабдяване с природен газ“ (хил. лв.)

Таблица № 5

№	Позиция	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
1.	Балансова стойност на ДМА	0	0	0	0	0
2.	Балансова стойност на ДНА	8	6	4	2	0
3.	Балансова стойност на ДМА, придобити за сметка на финансираня	0	0	0	0	0
4.	Необходим оборотен капитал	45	55	58	97	97
5.	Регулаторна база на активите	53	61	62	99	97
6.	Норма на възвръщаемост, преди данъчно облагане	4,10%	4,10%	4,10%	4,10%	4,10%
7.	Възвръщаемост	2	3	3	4	4
8.	Разходи, в т.ч.:	57	57	57	57	57
8.1.	УПР	57	57	57	57	57
8.2.	Променливи разходи	0	0	0	0	0

Дружеството е определило размера на оборотния капитал в съответствие с разпоредбата на чл. 12, ал. 8 от НРЦПГ. Изчисленият оборотен капитал отговаря на нормативните изисквания, като представлява 1/8 от годишните оперативни парични разходи за лицензионната дейност (без амортизации и разходи за обезценка на несъбираеми вземания).

Планираните инвестиции за лицензионната територия за периода 2021 – 2025 г. са в размер на 2053 хил. лв., от които за разпределителни газопроводи и отклонения са

предвидени 1948 хил. лв., а за съоръжения (за битови и небитови клиенти) са планирани 105 хил. лв.

2.3. Норма на възвръщаемост на капитала

Като източник на финансиране дружеството предвижда използването на собствени средства, акумулирани от дейността му. Дейностите по „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ ще стартират с 1 млн. лв. основен капитал, от който по-голямата част ще бъде инвестирана в газопроводни мрежи. Останалата част, заедно с печалбата от дейността, ще бъдат вложени в инвестиционната програма на дружеството през годините от регулаторния период.

Предложената от „ЗИВ“ ЕООД среднопретеглена норма на възвръщаемост на капитала за периода 2021 – 2025 г., преди данъчно облагане е в размер на 4,10%, която е изчислена при 100% собствен капитал с норма на възвръщаемост 3,69%, след данъчно облагане (корпоративен данък от 10%, съгласно ЗКПО).

Съгласно чл. 13, ал. 4 от НРЦПГ, Комисията определя нормата на възвръщаемост на капитала при отчитане на фактори, като: безрискова доходност, сравнения с други предприятия с подобна степен на риск, достъп до финансиране, текущи финансови и икономически условия в страната, капиталова структура на предприятието.

Съгласно чл. 13, ал. 5 от НРЦПГ, Комисията определя нормата на възвръщаемост на капитала чрез модела за оценка на капиталовите активи и въз основа на данни от: международно признати източници на информация относно отраслов безлостов коефициент β за страните-членки от Европейския съюз, обща пазарна рискова премия за Р България, формирана като сума от базовата рискова премия за развити пазари и премията за специфичния за държавата риск; данни на Българската народна банка относно безрисковата норма на възвръщаемост, при използване на дългосрочния лихвен процент за оценка степента на конвергенция, като средна стойност за 12-месечен период преди месеца на оповестяване на предложението за цени.

При регулирането на цените в енергийния сектор и във ВиК услугите във връзка с изчисляването на нормата на възвръщаемост на собствения капитал, КЕВР прилага Модела за оценка на капиталовите активи (МОКА), като използва данни, публикувани на официалния сайт на Aswath Damodaran – Stern School of Business¹ и на Българската народна банка (БНБ)². Предвид изложеното, при определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „ЗИВ“ ЕООД следва да се използват актуални данни за пазарните величини, като се отчете отрасловият коефициент β , общата пазарна рискова премия за страната, както и безрисковата норма на възвръщаемост.

За изчисление на нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „ЗИВ“ ЕООД е използван безлостов коефициент β (Oil/Gas Distribution) за страните от Европа в размер на 0,55 за 2021 г. по данни от сайта на Aswath Damodaran. При отчитане на капиталовата структура на „ЗИВ“ ЕООД, безлостовият коефициент, при преобразуването в лостов, запазва размера си – 0,55. Общата пазарна рискова премия за Р България е 6,27%, формирана като сума от базовата рискова премия за развити пазари (4,72%) и премията за специфичния за държавата риск (1,55%) по актуализирани данни от месец януари 2021 г. от горепосочения източник. За изчисляване на безрисковата норма на възвръщаемост е използван дългосрочният лихвен процент (ДЛП) за оценка степента на конвергенция, който представлява доходността по дългосрочните ценни книжа (със срок над 10 години) в Р България. Премията е в размер на 0,2584%, изчислена по данни на БНБ, като средна стойност на ДЛП за 12-месечен период април 2020 г. – март 2021 г.

При прилагане на горепосочените параметри, среднопретеглената норма на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане се получава в размер на 4,10%, при

¹<http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>

²<http://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StIRLTIR/>

100% собствен капитал с норма на възвръщаемост 3,69%, след данъчно облагане, като получените стойности съвпадат с предложените от дружеството.

Предвид горното, предложената от „ЗИВ” ЕООД за регулаторния период 2021 – 2025 г. среднопретеглена норма на възвръщаемост на капитала в размер на 4,10%, при норма на възвръщаемост на собствения капитал 3,69% и при отчитане на данъчните задължения, е обоснована.

3. Прогнозна консумация за регулаторния период

Прогнозната консумация на природен газ в рамките на регулаторния период, както и прогнозният брой присъединени клиенти към ГРМ на дружеството, са представени по години и по групи клиенти в Таблици № 6 и 7:

Прогнозна консумация

Таблица № 6

Клиенти	Мярка	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Стопански клиенти с равномерно потребление	MWh/год.	5977	7596	7596	12 206	12 206
Стопански клиенти с неравномерно потребление	MWh/год.	511	700	1166	3495	3495
Битови	MWh/год.	212	212	300	300	300
Общо	MWh/год.	6701	8508	9062	16 000	16 000

Прогнозен брой клиенти

Таблица № 7

Клиенти	Мярка	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Стопански клиенти с равномерно потребление	бр.	4	4	4	5	5
Стопански клиенти с неравномерно потребление	бр.	8	8	10	14	14
Битови	бр.	17	17	24	24	24
Общо	бр.	29	29	38	43	43

За нуждите на ценообразуването са изчислени коефициенти за разпределяне по групи клиенти на възвръщаемостта и разходите за експлоатация, поддръжка и снабдяване и коефициентите за разпределяне по групи клиенти на разходите, зависещи от количеството пренесен/доставен природен газ.

За дейността „разпределение на природен газ“, коефициентите за разпределяне на възвръщаемостта и постоянните разходи отчитат дела на дълготрайните материални активи (ДМА) за съответната група клиенти в общата стойност на ДМА.

Стойността на коефициента за разпределение на възвръщаемостта и УПР за дейността „разпределение на природен газ“ по групи клиенти се променя през периода, както следва: за стопанските клиенти с равномерно потребление намалява от 0,855 през 2021 г. на 0,780 през 2025 г.; за стопанските клиенти с неравномерно потребление се увеличава от 0,126 през 2021 г. на 0,198 през 2025 г.; за битовите клиенти се увеличава от 0,019 през 2021 г. на 0,022 през 2025 г.

Коефициентът за разпределение на възвръщаемостта и УПР за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ е получен на база броя на клиентите от всяка група и средната годишна консумация на всеки вид клиент в определено съотношение. Стойността на коефициента се променя през периода, както следва: за стопанските клиенти с равномерно потребление намалява от 0,841 през 2021 г. на 0,790 през 2025 г.; за стопанските клиенти с неравномерно потребление се увеличава от 0,137 през 2021 г. на 0,187 през 2025 г.; за битовите клиенти се увеличава от 0,022 през 2021 г. на 0,023 през 2025 г.

Коефициентите за разпределяне на разходите, зависещи от количеството пренесен природен газ по групи клиенти, отчитат дела на годишното потребление на природен газ на съответната група в общото потребление. Стойността на активите, обслужващи основните клиентски групи, се разпределя чрез дела на максималния часов разход на групата в общия максимален часов разход. Към нея се добавя стойността на активите, свързани с обслужването само на съответната група клиенти. Стойността на коефициента се променя през периода, както следва: за стопанските клиенти с равномерно потребление намалява от 0,892 през 2021 г. на 0,763 през 2025 г.; за стопанските клиенти с неравномерно потребление

се увеличава от 0,076 през 2021 г. на 0,218 през 2025 г.; за битовите клиенти намалява от 0,032 през 2021 г. на 0,019 през 2025 г.

Предложените коефициенти са обосновани, тъй като отчитат: дела на ДМА на ГРМ за съответната група клиенти в общата стойност на дълготрайните активи, броя клиенти от всяка група и средната годишна консумация на всеки вид клиент, както и дела на годишното потребление на природен газ на съответната група клиенти в общото потребление.

4. Определяне на цени

4.1. Цена за пренос на природен газ през ГРМ

Съгласно чл. 20, ал. 2 от НРЦПГ, цената за пренос на природен газ по разпределителната мрежа се образува въз основа на утвърдените необходими годишни приходи съгласно чл. 9 от НРЦПГ към утвърденото прогнозно количество природен газ за разпределение в левове за MWh по групи клиенти.

4.2. Цена за продажба на природен газ от краен снабдител

Съгласно чл. 19, ал. 1 от НРЦПГ, цените за продажба на природен газ от крайните снабдители на клиенти, присъединени към съответните газоразпределителни мрежи, се определят въз основа на разходите за покупка на природен газ и утвърдените прогнозни необходими годишни приходи за снабдяване с природен газ, съгласно чл. 9 от НРЦПГ.

Предложените от „ЗИВ” ЕООД цени за пренос на природен газ през ГРМ и цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител за територията на община Балчик, за регулаторен период 2021 – 2025 г. са посочени в Таблица № 8:

Цени за пренос през ГРМ и цени за снабдяване с природен газ

Таблица № 8

Клиентски групи	Цени за пренос през ГРМ (лв./MWh)	Цени за снабдяване (лв./MWh)
Стопански клиенти с равномерно потребление	19,34	5,49
Стопански клиенти с неравномерно потребление	19,81	5,42
Битови	20,38	5,52

Забележка: предложените за утвърждаване цени са без ДДС и акциз.

С оглед гореизложеното, от анализа на представените в заявления с вх. № Е-15-00-177 от 02.04.2021 г., с вх. № Е-12-00-177 от 27.04.2021 г. и с вх. № Е-12-00-177 от 18.06.2021 г. от „ЗИВ” ЕООД данни и подкрепящите ги обосновки е видно, че дружеството е изчислило размера на предложените цени в съответствие с НРЦПГ.

Предложените за утвърждаване от „ЗИВ” ЕООД цени ще дадат възможност на дружеството да реализира инвестиционната и производствената програма, заложен в бизнес плана за дейността на дружеството за периода 2021 – 2025 г.

4.3. Цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа

Съгласно чл. 24, ал. 1 от НРЦПГ, цената за присъединяване на клиенти към ГРМ се образува по групи клиенти в зависимост от заявения максимален капацитет и налягане и съответните признати разходи за групата. Разходите за допълнително оборудване за присъединяване по желание на клиента са за негова сметка.

Разходите при образуване на цените за присъединяване на клиенти към ГРМ на дружеството се делят на УПР и променливи разходи. УПР включват: издаване на скица и виза за проектиране, изготвяне на работен проект за газопроводно отклонение, издаване на разрешение за строеж, изготвяне на екзекутивна документация, становища по изпълнение на газопроводното отклонение, разходи по назначаване и провеждане на държавна приемателна комисия, разходи по издаване на разрешения за ползване. Променливите разходи са в зависимост от максималния часови разход и включват: изкопно-възстановителни и монтажни работи.

Заявителят е предложил следните цени за присъединяване на клиенти към ГРМ на територията на община Балчик, посочени в Таблица № 9:

Групи и подгрупи клиенти	Цени (лв./клиент)
Стопански клиенти с равномерно потребление	4245
Стопански клиенти с неравномерно потребление	2170
Битови	805

Забележка: посочените по-горе цени са в лева, без ДДС.

Предложените цени за присъединяване към ГРМ на лицензионната територия на заявителя са формирани на база подробно представени разходи по групи клиенти в съответствие с НРЦПГ.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 2 и чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 34, ал. 1 и ал. 3 от Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 44, чл. 45, чл. 50 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да обсъди и вземе следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме настоящия доклад и проект на решение;
2. Да определи дата, час и място за провеждане на открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията. Откритото заседание да бъде проведено по реда на Решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8 на Комисията за енергийно и водно регулиране;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи „ЗИВ” ЕООД или други упълномощени от тях представители на дружеството;
4. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта на решение по т. 1, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията. Общественото обсъждане да бъде проведено по реда на Решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8 на Комисията за енергийно и водно регулиране;
5. Да покани чрез съобщение на интернет страницата на Комисията за участие в общественото обсъждане на проекта на решение по т. 1 заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката – държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители;
6. Да определи 14-дневен срок за предоставяне на становища по проекта на решение.